

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ13 ΕΑΔΗΣΥ/ 2024

(άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν.4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, **01 Φεβρουαρίου 2024**, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:30 π.μ., στα επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κορνά Τράκα γραφεία της, συνήλθε η ΕΠΙΤΡΟΠΗ της **ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** (εφεξής «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ») σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση, ως εξής:

Πρόεδρος : Ανδρονίκη Θεοτοκάτου (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Σύμβουλοι: Ευαγγελία Κουτούπα (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Χανής

Μέλη: Χρυσάνθη Ζαράρη

Αδάμ Καραγλάνης

Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Βασιλική Παναγιωτίδου, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, παρέστησαν η εισηγήτρια, η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μ. Σιδέρη, καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, Μ. Παναγοηλιοπούλου, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη της Επιτροπής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής περί προσφυγής του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού «Δήμητρα» στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθ. 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης προμήθειας ειδών για την παροχή ελαφρού γεύματος και καφέ προς τους καταρτιζόμενους στο πλαίσιο υλοποίησης των Δράσεων κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων για νέους γεωργούς και μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις, που συγχρηματοδοτούνται από το ΠΠΠ 2014-2020, χρονικής διάρκειας από τη σύναψη της σύμβασης έως 31 Ιουλίου 2025, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης ενός εκατομμυρίου τριακοσίων είκοσι έξι χιλιάδων τετρακοσίων δώδεκα ευρώ και ενενήντα τριών λεπτών (1.326.412,93 €) συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. (καθαρή αξία 1.173.816,75 € χωρίς Φ.Π.Α.), κατά το άρθρο

32 παρ. 2 περ. α΄ του ν. 4412/2016, κατόπιν ηλεκτρονικού ανοικτού διαγωνισμού άνω των ορίων που απέβη άγονος στο σύνολό του, λόγω απόρριψης της μοναδικής υποβληθείσας προσφοράς.

Με το υπ΄ αριθμ. πρωτ. 3366/18.01.2024 (αριθ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 825/24.01.2024) αίτημα της Οικονομικής Διεύθυνσης του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού «Δήμητρα» (στο εξής ΕΛ.Γ.Ο. –ΔΗΜΗΤΡΑ), ζητείται η παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ΄ υποπερ. γδ΄ του ν. 4412/2016 όπως ισχύει, για την ανάθεση της εν θέματι σύμβασης.

Ιστορικό – πραγματικά περιστατικά

1. Δυνάμει της με αριθμό 45771/01.09.2023 Διακήρυξης (ΑΔΑΜ 23PROC013340764), προκηρύχθηκε ο οικείος ανοικτός, ηλεκτρονικός διαγωνισμός για τη σύναψη συμφωνίας-πλασίου (άρθρο 39 του ν.4412/2016), για την προμήθεια ειδών διαβίωσης, ήτοι ελαφρού γεύματος και καφέ με κριτήριο ανάδειξης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής. 2. Τα προς προμήθεια είδη διαβίωσης κατατάσσονται στους ακόλουθους κωδικούς του Κοινού Λεξιλογίου δημοσίων συμβάσεων (CVP):

- 15321800-2: Συμπυκνωμένοι χυμοί
- 15811300-9: Κρουασάν
- 15861000-1: Καφές
- 15981000-8: Μεταλλικό νερό
- 15890000-3: Διάφορα προϊόντα διατροφής και ξηρά τροφή

3. Η εκτιμώμενη αξία της συμφωνίας –πλασίου ανέρχεται στο ποσό των 1.173.816,75 € χωρίς Φ.Π.Α.(1.326.412,93 € συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 13%).

4. Η διάρκεια της σύμβασης ορίστηκε από την υπογραφή της έως τη λήξη της συμφωνίας –πλασίου, ήτοι έως τις 31.07.2025.

5. Την 01/09/2023 απεστάλησαν προς δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής ένωσης (Ε.Ε.Ε.Ε) η περίληψη των ουσιαδών όρων και στοιχεία της άνω διακήρυξης τα οποία δημοσιεύτηκαν στις 06/09/2023 με αριθμ. προκήρυξης στην ΕΕΣ 2023/S 171-537678. Η Διακήρυξη δημοσιεύτηκε την 01/09/2023 στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) με αριθμό συστήματος 223164 και στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων [(Κ.Η.ΜΗ.ΔΗ.Σ) (ΑΔΑΜ 23PROC013340764)]. Ομοίως, την 01/09/2023 η με αρ.πρωτ. 45777/01-09-2023 περίληψη της ανωτέρω διακήρυξης δημοσιεύτηκε στον διαδικτυακό τόπο ΔΙΑΥΓΕΙΑ (ΑΔΑ 96Β9ΟΞ3Μ-7ΡΒ).

6. Ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίστηκε αρχικά η 02^α.10.2023. Ωστόσο, κατόπιν αιτήματος που υποβλήθηκε στις 02.10.2023 στην αναθέτουσα αρχή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από τον οικονομικό φορέα ΑΒ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Μ.Α.Ε., με την επίκληση αδυναμίας υποβολής προσφοράς λόγω τεχνικών προβλημάτων στο ΕΣΗΔΗΣ, χορηγήθηκε παράταση προθεσμίας για μία (1) μέρα δυνάμει της με αριθμ. πρωτ. 51115/02.10.2023 απόφασης του Διευθύνοντος Συμβούλου, η οποία κοινοποιήθηκε σε όλους τους συμμετέχοντες στον διαγωνισμό στις 02.10.2023 μέσω του συνδέσμου «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ. Έτσι, ως νέα καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίστηκε η 03^η .10.2023 και ώρα 14:00, η αλλαγή δε αυτή εστάλη προς δημοσίευση στην ιστοσελίδα του TED στις 02.10.2023 και δημοσιεύτηκε στις 06.10.2023.

7. Δυνάμει της με αριθμό πρωτ. 50034/26.09.2023 απόφασης του Διευθύνοντος Συμβούλου, η οποία κοινοποιήθηκε σε όλους τους συμμετέχοντες στον διαγωνισμό στις 26.09.2023 μέσω του συνδέσμου «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ χορηγήθηκαν οι διευκρινίσεις που είχαν ζητηθεί από τους οικονομικούς φορείς και διορθώθηκαν τα στοιχεία της τέταρτης στήλης του πίνακα 1 της οικείας Διακήρυξης, όπου αναγράφεται η «ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ (τεμάχια)» χωρίς να τροποποιηθεί η ποσότητα των προς προμήθεια τεμαχίων και χωρίς ουσιώδεις μεταβολές στον τρόπο εκτέλεσης της σύμβασης.

8. Σύμφωνα με τον όρο 1.3.3. της Διακήρυξης η εν λόγω συμφωνία-πλαίσιο δεν υποδιαιρείται σε τμήματα. Συνεπώς, οι προσφορές υποβάλλονται για το σύνολο των υπό προμήθεια ειδών, άλλως απορρίπτονται ως απαράδεκτες. Στη Διακήρυξη (σελ. 71-72) ως προς την «**Τεκμηρίωση υποδιαίρεσης ή μη της συμφωνίας-πλαισίου σε τμήματα**» **περιλήφθηκε η εξής αιτιολογία:** «*Η εξαιρετικά μεγάλη και πολύπλοκη δομή του συνολικού προγράμματος κατάρτισης των νέων γεωργών, που αποτελείται από 891 επί μέρους προγράμματα κατάρτισης τα οποία μπορεί να διεξάγονται παράλληλα Σελίδα 72 σε όλη την επικράτεια (σε 99 τοποθεσίες) με χρόνο έναρξης και λήξης που θα είναι γνωστός λίγες ημέρες πριν την έναρξη καθώς και ο ανελαστικός χρόνος λήξης του συνόλου του προγράμματος κατάρτισης λόγω λήξης του ΠΑΑ 2014-2020 όπου οποιαδήποτε καθυστέρηση μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα επιλεξιμότητας όχι μόνο της παρούσας σύμβασης αλλά και άλλων δράσεων του ΠΑΑ 2014-2020 που σχετίζονται με την κατάρτιση της παρούσας, καθιστά την υποδιαίρεση σε τμήματα αδόκιμη και με μεγάλο ρίσκο υλοποίησης. Επιπρόσθετα η μη υποδιαίρεση σε τμήματα θα καταστήσει ευκολότερη τη διαχείρισή της από την Αναθέτουσα Αρχή».*

9. Στην ενότητα 2.2 Δικαίωμα Συμμετοχής - Κριτήρια Ποιοτικής Επιλογής, Κριτήρια Επιλογής της εν λόγω Διακήρυξης προβλέφθηκαν, μεταξύ άλλων, τα κάτωθι:

2.2.4 Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας

Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της παρούσας συμφωνίας-πλαισίου απαιτείται να ασκούν εμπορική ή βιομηχανική ή βιοτεχνική δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της προμήθειας.

Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος εγκατάστασής τους ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση ορίζεται στο Παράρτημα XI του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016.

Στην περίπτωση οικονομικών φορέων εγκατεστημένων σε κράτος μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ) ή σε τρίτες χώρες που προσχωρήσει στη ΣΔΣ, ή σε τρίτες χώρες που δεν εμπίπτουν στην προηγούμενη περίπτωση και έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση σε θέματα διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι σε αντίστοιχα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα.

Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στο Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο.

Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων η καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας θα πρέπει να καλύπτεται από όλα τα μέλη της ένωσης.

2.2.5 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια

Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης συμφωνίας-πλαισίου, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν/ παρέχουν:

α) γενικό ετήσιο κύκλο εργασιών για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ' ανώτατο όριο, συναρτήσει της ημερομηνίας δημιουργίας του οικονομικού φορέα ή έναρξης των δραστηριοτήτων του:

1. έτος (2020) ελάχιστος κύκλος εργασιών στο **100%** της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης
2. έτος (2021) ελάχιστος κύκλος εργασιών στο **100%** της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης
3. έτος (2022) ελάχιστος κύκλος εργασιών στο **100%** της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης.

β) βεβαίωση πιστοληπτικής ικανότητας από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, για ποσό ύψους ίσου ή μεγαλύτερου του **35%** της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης

Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, οι παραπάνω ελάχιστες απαιτήσεις καλύπτονται αθροιστικά από τα μέλη της ένωσης

2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα

Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης συμφωνίας-πλαisiού, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται κατά τη διάρκεια των ετών 2020, 2021 και 2022, να έχουν εκτελέσει τουλάχιστον μία (1) σύμβαση προμηθειών ειδών διατροφής ή μη αλκοολούχων ποτών ύψους ίσου με το 25% της εκτιμώμενης αξίας της παρούσας

Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, οι παραπάνω ελάχιστες απαιτήσεις καλύπτονται αθροιστικά από όλα τα μέλη της ένωσης / κοινοπραξίας.

2.2.7 Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης

Οι οικονομικοί φορείς για την παρούσα διαδικασία σύναψης συμφωνίας-πλαisiού οφείλουν να συμμορφώνονται με το πρότυπο διασφάλισης ποιότητας ISO 9001

Η αναθέτουσα αρχή αναγνωρίζει ισοδύναμα πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από φορείς διαπιστευμένους από ισοδύναμους Οργανισμούς διαπίστευσης, εδρεύοντες και σε άλλα κράτη - μέλη. Επίσης, κάνει δεκτά άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα μέτρα διασφάλισης ποιότητας, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν είχε τη δυνατότητα να αποκτήσει τα εν λόγω πιστοποιητικά εντός των σχετικών προθεσμιών για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, υπό την προϋπόθεση ότι ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα προτεινόμενα μέτρα διασφάλισης ποιότητας πληρούν τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας.

Στην ενότητα 5.8. Αναπροσαρμογή τιμής, προβλέφθηκαν, μεταξύ άλλων, τα κάτωθι:

5.8.1 Προβλέπεται ρήτρα αναπροσαρμογής της τιμής, η οποία εφαρμόζεται μόνο αν, κατά τον χρόνο παράδοσης των αγαθών, συντρέχουν αθροιστικά οι εξής συνθήκες:

- α) η σύμβαση έχει διάρκεια μεγαλύτερη των δώδεκα μηνών και έχουν παρέλθει δώδεκα (12) μήνες τουλάχιστον από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών,
- β) ο δείκτης τιμών καταναλωτή (ΔΤΚ) είναι μικρότερος από μείον τρία τοις εκατό (-3%) και μεγαλύτερος από τρία τοις εκατό (3%),
- γ) η αναθέτουσα αρχή διαθέτει τις απαραίτητες πιστώσεις για την εφαρμογή της αναπροσαρμογής της τιμής.

Σε περιπτώσεις τμηματικών παραδόσεων, η τιμή αναπροσαρμόζεται για τις ποσότητες που, σύμφωνα με τα έγγραφα της σύμβασης, προβλέπεται να παραδοθούν μετά την παρέλευση των δώδεκα (12) μηνών.

5.8.2 Για την αναπροσαρμογή της τιμής εφαρμόζεται ο τύπος:

$$T = \text{Τπροσφοράς } X (1 + \Delta TK)$$

Όπου ΔTK: ο δείκτης τιμών καταναλωτή της συγκεκριμένης κατηγορίας στην οποία υπάγονται τα αγαθά, όπως έχει ανακοινωθεί από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) για τον μήνα που προηγείται του χρόνου παράδοσης των αγαθών, σε σχέση με τον ίδιο μήνα του έτους κατά το οποίο υποβλήθηκε η προσφορά του οικονομικού φορέα, και ανακοινώνεται σε μηνιαία βάση από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων. T - προσφοράς: η τιμή της οικονομικής προσφοράς του οικονομικού φορέα στον οποίο ανατίθεται η σύμβαση και T: η αναπροσαρμοσμένη τιμή.

10. Με την 49322/22.09.2023 (ΑΔΑ9Ψ5ΞΟΞ3Μ-ΒΗΣ) απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου της αναθέτουσας, συγκροτήθηκε η Ειδική Επιτροπή διενέργειας διαγωνισμού και αξιολόγησης του άρθρου 221 του ν. 4412/2016 (στο εξής Επιτροπή του Διαγωνισμού).

11. Με το Πρακτικό 1/04.10.2023 της Επιτροπής του Διαγωνισμού κατόπιν ηλεκτρονικής αποσφράγισης των «Δικαιολογητικών Συμμετοχής-Τεχνικών προσφορών-Οικονομικών προσφορών» διαπιστώθηκε μεν η εμπρόθεσμη (στις 03.10.2024) υποβολή μίας (1) προσφοράς από τον οικονομικό φορέα με την επωνυμία «ΑΛΦΑ ΒΗΤΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», πλην όμως, ελλιπής διότι αντίθετα με τα οριζόμενα στα άρθρα 2.4.3.1., 2.4.3.2. και 2.4.4. της Διακήρυξης πρώτον απουσίαζαν στοιχεία και δικαιολογητικά από τον υποβληθέντα υποφάκελο «Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική προσφορά» και δεύτερον η υποβληθείσα Οικονομική Προσφορά δεν συντάχθηκε σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος ΙV της Διακήρυξης.

12. Η Επιτροπή του Διαγωνισμού με το από 05/10/2023 μήνυμά της, που εστάλη μέσω του συνδέσμου «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, ζήτησε από τον οικονομικό φορέα τη συμπλήρωση εντός προθεσμίας 10 ημερών των ελλειπόντων από την υποβληθείσα προσφορά του στοιχείων. Συγκεκριμένα ζήτησε: (α) τη συμπλήρωση του υποφακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική προσφορά» με τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις παραγράφους 2.4.3.1 και 2.4.3.2. της Διακήρυξης και (β) την προσαρμογή της κατατεθείσας Οικονομικής προσφοράς του σύμφωνα με το παράρτημα ΙV της Διακήρυξης με την απαραίτητη προϋπόθεση μη τροποποίησής της.

13. Με το Πρακτικό 2/17.10.2023 της η Επιτροπή του Διαγωνισμού, αφού διαπίστωσε ότι στις 16.10.2022 ο οικονομικός φορέας υπέβαλε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού τα αιτηθέντα συμπληρωματικά και διευκρινιστικά στοιχεία σε σχέση με την από 03.10.2023 προσφορά του, προέβη στον έλεγχο και στην αξιολόγησή τους. Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η Τεχνική προσφορά του οικονομικού φορέα είναι σύμφωνη με τις προδιαγραφές της Διακήρυξης, η δε Οικονομική προσφορά του ανέρχεται στο ύψος των 1.034.860,25 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α (1.169.392,08 ευρώ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 13%) και δεν υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της Διακήρυξης κατά τα ανωτέρω. Ωστόσο, κατά τον πρωταρχικό έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής του οικονομικού φορέα και συγκεκριμένα του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ), διαπιστώθηκε ότι ο τελευταίος δήλωσε στο πεδίο Γ του ΕΕΕΣ, με τίτλο «Τεχνική και Επαγγελματική Ικανότητα», ότι «δεν έχει συμμετάσχει και δεν έχει αναλάβει κάποιον άλλο Δημόσιο Διαγωνισμό κατά τα τελευταία τρία χρόνια» αντίθετα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 2.2.6. της Διακήρυξης, σύμφωνα με την οποία: «Όσον αφορά στην Τεχνική και Επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης συμφωνίας – πλαισίου, οι Οικονομικοί Φορείς απαιτείται κατά τη διάρκεια των ετών 2020, 2021 & 2022, να έχουν εκτελέσει τουλάχιστον μία σύμβαση

προμηθειών ειδών διατροφής ή μη αλκοολούχων ποτών ύψους ίσου με το 25% της εκτιμώμενης αξίας της παρούσης». Ενόψει των ανωτέρω, η Επιτροπή του διαγωνισμού πρότεινε την απόρριψη της προσφοράς του οικονομικού φορέα, «ΑΛΦΑ ΒΗΤΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» σύμφωνα με την περίπτωση (ι) της παρ. 2.4.6 της Διακήρυξης, και την κήρυξη του διαγωνισμού ως άγονου κατ' εφαρμογή της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 106 του ν. 4412/16.

14. Με την αρ. πρωτ.: 54589/19.10.2023 Απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου της αναθέτουσας αρχής, τα ανωτέρω δύο Πρακτικά έγιναν δεκτά, απορρίφθηκε η προσφορά του οικονομικού φορέα ΑΛΦΑ ΒΗΤΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και ο διαγωνισμός κηρύχθηκε άγονος, σύμφωνα με την προαναφερθείσα πρόταση της Επιτροπής του Διαγωνισμού στο Πρακτικό 2/17.10.2023.

15. Η απόφαση κοινοποιήθηκε μέσω του ΕΣΗΔΗΣ στις 23.10.2023 στον οικονομικό φορέα και στην Επιτροπή του Διαγωνισμού με το αρ. πρωτ. 55198/23.10.2023 έγγραφο του Τμήματος Προμηθειών της Διεύθυνσης Οικονομικού της αναθέτουσας αρχής. Η ανωτέρω απόφαση με αρ. πρωτ.: 54589/19.10.2023 εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 19/15η/31-10-2023 Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής.

16. Η προθεσμία για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της ανωτέρω απόφασης της αναθέτουσας αρχής παρήλθε άπρακτη, καθόσον ο οικονομικός φορέας δεν άσκησε το εν λόγω ένδικο βοήθημα (άρθρο 361 του ν. 4412/2016). Το ανωτέρω επιβεβαιώθηκε κατόπιν ελέγχου της Αρχής στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΕΣΗΔΗΣ.

17. Στη συνέχεια, το Τμήμα Προμηθειών υπέβαλε προς την Επιτροπή του Διαγωνισμού την υπ' αριθ. πρωτ. 61800/27-11-2023 έκθεση πεπραγμένων, με την οποία ζήτησε από την Επιτροπή να διερευνήσει τη δυνατότητα προσφυγής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσιότητα (περ. α' παρ. 2 του άρθ. 32 του ν. 4412/2016) για το σύνολο της σύμβασης με έναν ή περισσότερους οικονομικούς φορείς που θα διαθέτουν κατάλληλα χαρακτηριστικά, χωρίς ουσιώδη τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης.

18. Με το Πρακτικό 3/29.11.2023, η Επιτροπή του Διαγωνισμού, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και την εξέλιξη του εν λόγω διαγωνισμού, έκρινε ότι στην προκειμένη περίπτωση δύναται να χωρήσει προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ.2 περ. α του Ν. 4412/16.

19. Ακολούθως, δυνάμει της με αριθμό θέματος 07/09.01.2024 Απόφασης του Δ.Σ. της αναθέτουσας που ελήφθη κατά την 01^η για το έτος 2024 συνεδρίασή του, αποφασίστηκε η διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, κατ' εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων.

20. Με το κρινόμενο αίτημα η αναθέτουσα εκθέτει επιπλέον ότι η επιλογή της να προσφύγει στη διαδικασία διαπραγμάτευσης επιβάλλεται λόγω της ανάγκης για άμεση σύναψη σύμβασης, προκειμένου να είναι εφικτή η ολοκλήρωση των δράσεων κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων για νέους γεωργούς και μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις μέχρι την 31^η /3/2025, όπως αναφέρεται στην υποχρέωση που έχει αναλάβει με την αποδοχή της Απόφασης Ένταξης της Πράξης με κωδ. ΟΠΣΑΑ 0045937477.

Νομικό πλαίσιο

21. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016 (Α' 147), η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι:

«2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις:

α) εάν, ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία είτε δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή αίτηση συμμετοχής είτε καμία από τις υποβληθείσες προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής δεν είναι κατάλληλη, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιαστικά οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Επιτροπή μετά από αίτημά της.»

»Μη κατάλληλη θεωρείται μία προσφορά όταν είναι άσχετη με τη σύμβαση και αδυνατεί προδήλως, χωρίς να τροποποιηθεί ουσιαστικά, να ανταποκριθεί στις ανάγκες και τις απαιτήσεις της αναθέτουσας αρχής, όπως προσδιορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. [...]».

Νομική εκτίμηση

22. Το υπό εξέταση αίτημα αφορά στην προσφυγή του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, ο οποίος αποτελεί μη κεντρική αναθέτουσα αρχή, στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, κατόπιν προηγηθέντος άγονου Ηλεκτρονικού Διεθνούς Ανοικτού Διαγωνισμού για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης προμηθειών ειδών διαβίωσης, ήτοι για την παροχή ελαφρού γεύματος και καφέ προς τους καταρτιζόμενους για τις ανάγκες υλοποίησης των δράσεων κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων για νέους γεωργούς και μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014, προϋπολογισθείσας αξίας 1.173.816,75 € μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.. Συνεπώς, προκύπτει ότι συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ' άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

23. Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις του άρθρου 32 παρ.2 περ. α' του ν. 4412/2016, συνάγεται ότι η προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης επιτρέπεται υπό τη σωρευτική συνδρομή των ακόλουθων προϋποθέσεων: **α)** της προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας, **β)** της μη υποβολής προσφοράς ή της υποβολής ακατάλληλης προσφοράς και **γ)** της μη ουσιαστικής τροποποίησης των όρων της αρχικής σύμβασης. Σε περίπτωση δε σχετικού αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να διαβιβάσει σχετική έκθεση.

24. Σύμφωνα με όσα προηγήθηκαν στις σκέψεις 1-20, η διαδικασία για τη διενέργεια και η διεξαγωγή της διαγωνιστικής διαδικασίας από το στάδιο της προκήρυξης του διαγωνισμού μέχρι τη ματαίωσή του έγινε σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης και τις οικείες νομοθετικές διατάξεις.

25. Σύμφωνα με όσα προηγήθηκαν στις σκέψεις 5 και 6 διαπιστώνεται ότι τηρήθηκαν μεν οι διατυπώσεις δημοσιότητας και ως εκ τούτου διασφαλίστηκε η δυνατότητα ευρείας συμμετοχής οικονομικών φορέων με τήρηση των αρχών της ίσης μεταχείρισης και του ανταγωνισμού, πλην όμως δεν τηρήθηκε η παρ. 3 του αρθ. 66 του ν. 4412/2016, καθώς τα έγγραφα της σύμβασης δημοσιεύτηκαν σε εθνικό επίπεδο την ίδια ημέρα με την αποστολή της περίληψης στην ΕΕΕΕ και πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης των ουσιαστικών όρων αυτών στο έντυπο της Ε.Ε.Ε.Ε., σε κάθε περίπτωση δε, πριν την πάροδο 48ώρου από τη βεβαίωση παραλαβής της προκήρυξης. Η ως άνω πλημμέλεια, όμως, κρίνεται επουσιώδης, καθόσον δεν φέρεται να έθεσε εμπόδια συμμετοχής στη διαγωνιστική διαδικασία.

26. Ως προς τους βασικούς λόγους της αναθέτουσας αρχής να μην υποδιαιρέσει την προκηρυχθείσα σύμβαση σε τμήματα λεκτέα τα εξής:

Από το αρ. πρωτ. 5661/ 30.01.2024 έγγραφο τεκμηρίωσης του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ περί μη υποδιαίρεσης σε τμήματα της οικείας διαγωνιστικής διαδικασίας, σε συνδυασμό με όσα σχετικά διαλαμβάνονται στη σελίδα 73 της Διακήρυξης, διαπιστώθηκε ότι η αναθέτουσα αρχή κατά τον σχεδιασμό της σκοπούμενης σύμβασης έλαβε υπόψη την εξαιρετικά μεγάλη και πολύπλοκη δομή της με κωδ. ΟΠΣΑΑ 0045937477 Πράξης με τίτλο: «Δράσεις Κατάρτισης και Ανάπτυξης Δεξιοτήτων για Νέους Γεωργούς και μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις» του ΠΑΑ 2014-2020, για δικαιούχους γεωργούς του υπομέτρου 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» του ΠΑΑ 2014-2020 για τις περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδος, Ηπείρου, Ιονίων Νήσων, Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου, Αττικής, Νοτίου Αιγαίου, Βορείου Αιγαίου και Κρήτης, των οποίων οι πράξεις εντάχθηκαν στο πλαίσιο της 3ης Πρόσκλησης για την υποβολή αιτήσεων στήριξης του υπομέτρου 6.1 (έτος 2021), στο Μέτρο 01 «Δράσεις μετάδοσης Γνώσεων και Ενημέρωσης» του ΠΑΑ 2014-2020». Πιο συγκεκριμένα, ο σχεδιασμός για την υλοποίηση της Πράξης περιλαμβάνει 819 επιμέρους Προγράμματα Κατάρτισης. Αυτά πραγματοποιούνται ταυτόχρονα σε 99 διαφορετικές τοποθεσίες στην επικράτεια. Ως εκ τούτου, είναι προφανής η αδυναμία έγκαιρου προσδιορισμού του χρόνου στον οποίο θα πραγματοποιούνται παραδόσεις των αγαθών. Επιπλέον, η Πρόσκληση και η Απόφαση Ένταξης της Πράξης με κωδ. ΟΠΣΑΑ 0045937477, θέτει προθεσμία υλοποίησης έως τον Ιούλιο 2025 χωρίς να προβλέπεται δυνατότητα παράτασης για την ολοκλήρωση των ενεργειών της αναθέτουσας. Η αποκλειστικότητα της ανωτέρω προθεσμίας συνδέεται με την υποχρέωση επιμόρφωσης των ενισχυόμενων φυσικών προσώπων – αγροτών που προβλέπεται στην εγκεκριμένη Πράξη, η οποία ομοίως πρέπει να πραγματοποιηθεί εντός συγκεκριμένης περιοριστικής προθεσμίας. Συνεπώς, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της σύμβασης, δηλαδή η εκτεταμένη χωρική και χρονική διασπορά του αντικειμένου της απαιτούν κεντρικό σχεδιασμό και οργάνωση από έναν οικονομικό φορέα, ο οποίος θα είναι σε θέση να συντονίσει αποτελεσματικότερα τις απαιτούμενες ενέργειες για την εξυπηρέτηση των αναγκών του προγράμματος συγκριτικά με περισσότερους πιθανούς οικονομικούς φορείς. Βασίμως, συνεπώς, προκρίθηκε ως ασφαλέστερη η επιλογή ενός ενιαίου και αδιαίρετου αντικείμενου για την ευδοκίμηση του διαγωνισμού εντός των χρονικών περιθωρίων που τίθενται από την ανωτέρω Πράξη με κωδ. ΟΠΣΑΑ 0045937477. Συναφώς, η διαχείριση μιας ενιαίας σύμβασης είναι ευχερέστερη για την αναθέτουσα αρχή σε σύγκριση με μεγαλύτερο αριθμό συμβάσεων.

Ως προς την υποβολή μη κατάλληλων προσφορών

27. Σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν ανωτέρω (σκ. 13-15) ο διαγωνισμός κηρύχθηκε άγονος μετά την απόρριψη της μοναδικής προσφοράς που υποβλήθηκε η οποία κατά την αξιολόγησή της κρίθηκε ότι δεν πληροί τον όρο 2.2.6. της Διακήρυξης, σύμφωνα με τον οποίο ο υποψήφιος ανάδοχος όφειλε να έχει εκτελέσει κατά τη διάρκεια των ετών 2020, 2021 και 2022 τουλάχιστον μία σύμβαση προμηθειών ειδών διατροφής ή μη αλκοολούχων ποτών, ύψους ίσου με το 25% της εκτιμώμενης αξίας της υπό ανάθεση σύμβασης. Συνεπώς, η απορριφθείσα προσφορά προσιδιάζει στην οριζόμενη στο άρθρο 26 παρ. 4 του ν. 4412/2016 έννοια της «απαράδεκτης προσφοράς», καθώς βάσει της ως άνω διάταξης ως απαράδεκτες θεωρούνται, μεταξύ άλλων, και οι προσφορές που υποβάλλονται από προσφέροντες που δεν διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα.

28. Επιπλέον, σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά ανωτέρω (σκ.27) για την πολυπλοκότητα που εμφανίζει η εκτέλεση της συγκεκριμένης σύμβασης λόγω της εκτεταμένης χωρικής και χρονικής διασποράς του αντικείμενου της καθώς και των αποκλειστικών προθεσμιών εντός των οποίων αυτή πρέπει να ολοκληρωθεί, γίνεται αντιληπτό ότι ο όρος 2.2.6. της

Διακήρυξης που απαιτεί την εκτέλεση κατ'ελάχιστον μίας παρόμοιας σύμβασης συνιστά σοβαρό και ουσιώδη όρο – κριτήριο επιλογής για την ανάδειξη του αναδόχου, χωρίς να ενέχει υπερβολική αξίωση για τους συμμετέχοντες στον διαγωνισμό. Η μη εκπλήρωσή του καθιστά την προσφορά ακατάλληλη για την ικανοποίηση ουσιώδους απαίτησης της αναθέτουσας αρχής, υπό την έννοια ότι αδυνατεί προδήλως να ανταποκριθεί στις ανάγκες της σύμβασης.

29. Τα ανωτέρω συνάδουν με το πνεύμα της πρόσφατης νομολογίας του Δικαστηρίου της Ένωσης(C-376/21, σκέψεις 61 και 62), σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ: *«από το άρθρο 32, παράγραφος 2, στοιχείο α', δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας αυτής προκύπτει ότι μια προσφορά δεν θεωρείται κατάλληλη όταν είναι άσχετη με τη σύμβαση διότι προδήλως δεν είναι ικανή, χωρίς ουσιώδεις αλλαγές, να ικανοποιήσει τις ανάγκες και τις απαιτήσεις της αναθέτουσας αρχής, όπως προσδιορίζονται στα έγγραφα της διαδικασίας συνάψεως συμβάσεως. [...] μια προσφορά πρέπει να θεωρείται κατάλληλη όταν είναι «απαράδεκτη», κατά την έννοια του άρθρου 26, παράγραφος 4, στοιχείο β', δεύτερο εδάφιο, της εν λόγω οδηγίας, το οποίο καλύπτει, μεταξύ άλλων, τις ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση [...]».*

30. Ως προς την ως άνω θέση του Δικαστηρίου της Ένωσης επισημαίνεται ότι το άρθρο 26 παρ. 4 στοιχείο β' δεύτερο εδάφιο της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, στο οποίο παραπέμπει το Δικαστήριο έχει ως εξής : *«Συγκεκριμένα, οι προσφορές που υποβάλλονται από προσφέροντες οι οποίοι δεν διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα και προσφέροντες των οποίων η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της αναθέτουσας αρχής, όπως καθορίστηκε και τεκμηριώθηκε πριν από τη δρομολόγηση της διαδικασίας προμήθειας, θεωρούνται απαράδεκτες.»*

31. Ως εκ τούτου, η παραπομπή στην εν λόγω διάταξη της Οδηγίας φέρεται να καταλαμβάνει, μεταξύ άλλων, και τις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι προσφέροντες σε μια διαγωνιστική διαδικασία δεν διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα, όπως στην υπό κρίση περίπτωση. Ειδικότερα, προσφορά οικονομικού φορέα που δεν διαθέτει την απαιτούμενη προηγούμενη εμπειρία εκτέλεσης μίας παρόμοιας σύμβασης σύμφωνα με τη Διακήρυξη, εμπίπτει στην έννοια της προδήλως μη ικανής προσφοράς να ικανοποιήσει τις ανάγκες της αναθέτουσας αρχής στο πλαίσιο του προκηρυχθέντος αντικειμένου της σύμβασης. Ενόψει των ανωτέρω, η απορριφθείσα ως «απαράδεκτη» προσφορά του μοναδικού προσφέροντος οικονομικού φορέα δύναται να θεωρηθεί «μη κατάλληλη», βάσει της πρόσφατης ανωτέρω νομολογίας και να υπαχθεί στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει την ταυτάριθμη διάταξη της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ (βλ. Δ94/2023 και Δ95/2023 γνώμες της Αρχής).

32. Ως προς τη μη ουσιώδη τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης
Στην προσκομισθείσα με αριθμό θέματος 07/09.01.2024 Απόφαση του Δ.Σ. της αναθέτουσας, που ελήφθη κατά την 01^η/ 2024 συνεδρίασή του και στο με αριθμό 5613/31.01.2024 έγγραφο της αναθέτουσας, ρητώς αναφέρεται ότι κατά την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση της αιτούμενης σύμβασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016, δεν θα τροποποιηθούν ουσιωδώς οι όροι που τέθηκαν με τη Διακήρυξη του προηγθέντος ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή **ομόφωνα αποφασίζει:**

Την παροχή σύμφωνης γνώμης περί προσφυγής του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού «Δήμητρα» στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, για την ανάθεση σύμβασης προμήθειας

ειδών για την παροχή ελαφρού γεύματος και καφέ προς τους καταρτιζόμενους κατά το στάδιο υλοποίησης των Δράσεων κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων για νέους γεωργούς και μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις, στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020, χρονικής διάρκειας από τη σύναψη της σύμβασης έως 31 Ιουλίου 2025, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 1.326.412,93 €, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. (καθαρή αξία 1.173.816,75 € χωρίς Φ.Π.Α.), κατά το άρθρο 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016, λόγω συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων.

Αθήνα, 01 Φεβρουαρίου 2024

Η Πρόεδρος

Ανδρονίκη Θεοτοκάτου